

Republika Hrvatska
Općinski sud u
Rijeci
Žrtava fašizma 7
51000 Rijeka

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Rijeci, po sutkinji Larisi Smiljan Pervan, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Loredane Čudine, čiji OIB glasi 84493625054, iz Kostrene, Ive Šodića 16A, zastupane po punomoćniku Branku Linu, odvjetniku u Rijeci, protiv tuženice čiji je naziv OTP banka Hrvatska d.d., sa sjedištem u Splitu, Domovinskog rata 61, zastupane po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Žurić i partneri iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i radi isplate, nakon glavne i javne rasprave, održane i zaključene 11. rujna 2026., u prisutnosti tužiteljice osobno, njezinog punomoćnika i zamjenika punomoćnika tuženice, 29. rujna 2026., javno objavivši

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su u Ugovoru o kreditu, koji je 04. siječnja 2006., pod brojem 10023/06, sklopljen između tužiteljice Loredane Čudine, kao korisnice kredita, te HVB Splitske banke d.d., kao pravne prednice tuženice OTP banke Hrvatska d.d., ništetne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita, u dijelu u kojem te odredbe glase:

- u t. 5.: „5. NAKNADA ZA OBRADU KREDITNOG ZAHTJEVA

3,00 % (slovima: tri posto) od iznosa odobrenog kredita – minimalno 200,00 kn, a naplaćuje se jednokratno odmah po potpisu Ugovora.“

- u t. 11.: „11. PRIJEVREMENA OTPLATA

Korisnik kredita može otplatiti kredit jednokratno i prije ugovorenog roka, s tim da je dužan podnijeti pismeni zahtjev i platiti naknadu u iznosu određenom aktom Kreditora.“

II. Nalaže se tuženici čiji je naziv OTP banka Hrvatska d.d. da tužiteljici Loredani Čudini isplati iznos od 495,54 eura (slovima: četiristo devedeset pet eura i pedeset četiri centa), sa zakonskim zateznim kamatama koje za razdoblje od 10. siječnja 2006. godine do 31. prosinca 2007. godine teku po kamatnoj stopi od 15% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2008. godine do 30. lipnja 2011. godine po

kamatnoj stopi od 14% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2011. godine do 30. srpnja 2015. godine po kamatnoj stopi od 12% godišnje, za razdoblje od 01. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine po kamatnoj stopi od 8,14% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2016. godine do 30. lipnja 2016. godine po kamatnoj stopi od 8,05% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2016. godine do 31. prosinca 2016. godine po kamatnoj stopi od 7,88% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2017. godine do 30. lipnja 2017. godine po kamatnoj stopi od 7,68% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2017. godine do 31. prosinca 2017. godine po kamatnoj stopi od 7,41% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 30. lipnja 2018. godine po kamatnoj stopi od 7,09% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine po kamatnoj stopi od 6,82% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2019. godine do 30. lipnja 2019. godine po kamatnoj stopi od 6,54% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2019. godine do 31. prosinca 2019. godine po kamatnoj stopi od 6,30% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2020. godine do 30. lipnja 2020. godine po kamatnoj stopi od 6,11% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2020. godine do 31. prosinca 2020. godine po kamatnoj stopi od 5,89% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2021. godine do 30. lipnja 2021. godine po kamatnoj stopi od 5,75% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2021. godine do 31. prosinca 2021. godine po kamatnoj stopi od 5,61% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2022. godine do 30. lipnja 2022. godine po kamatnoj stopi od 5,49% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2022. godine do 31. prosinca 2022. godine po kamatnoj stopi od 5,31% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2023. godine do 30. lipnja 2023. godine po kamatnoj stopi od 5,50% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2023. godine do 31. prosinca 2023. godine po kamatnoj stopi od 7,00% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2024. godine do 30. lipnja 2024. godine po kamatnoj stopi od 7,50% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2024. godine do 31. prosinca 2024. godine po kamatnoj stopi od 7,25% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2025. godine do 30. lipnja 2025. godine po kamatnoj stopi od 6,15% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2025. godine do 30. lipnja 2026. godine po kamatnoj stopi od 5,15% godišnje te za razdoblje od 01. srpnja 2026. godine do isplate po kamatnoj stopi od 5,40% godišnje, odnosno po kamatnoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, na iznose kako slijedi:

- na iznos od 299,88 eura od 10. siječnja 2006. do isplate te
- na iznos od 195,66 eura od 27. kolovoza 2010. do isplate,

u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženici čiji je naziv OTP banka Hrvatska d.d. da tužiteljici Loredani Čudini naknadi troškove postupka, u iznosu od 709,35 eura (slovima: sedamsto devet eura i trideset pet centa), sa zakonskim zateznim kamatama koje za razdoblje od 29. rujna 2026. do isplate teku po kamatnoj stopi od 5,40% godišnje, odnosno po kamatnoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

IV. U preostalom dijelu, iznad iznosa iz t. III., a do zatraženog iznosa od 836,55 eura, s kamatama koje su zahtijevane od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate, zahtjev tužiteljice Loredane Čudine za naknadu troškova postupka odbija se.

V. Odbija se zahtjev tuženice čiji je naziv OTP banka Hrvatska d.d. za naknadu troškova postupka, u zatraženom iznosu od 1.250,00 eura.

Obrazloženje

1. U tužbi, podnesenoj ovome sudu 18. studenog 2021., navodi se da je 04. siječnja 2006. između tužiteljice Loredane Čudine (u daljnjem tekstu: tužiteljica) i tuženice čiji je naziv OTP banka Hrvatska d.d. (u daljnjem tekstu: tuženica), točnije HVB Splitske banke d.d., kao pravne prednice tuženice, sklopljen Ugovor o kreditu, s tim da su tim pravnim poslom ugovorene naknada za obradu kreditnog zahtjeva i naknada za prijevremenu otplatu kredita, koje su tužiteljici i naplaćene, i to naknada za obradu kreditnog zahtjeva 9. siječnja 2006. u iznosu od 2.259,45 HRK, a naknada za prijevremenu otplatu kredita 26. kolovoza 2010. u iznosu od 1.474,20 HRK. Tvrdi se da su odredbe navedenog Ugovora o kreditu o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita ništetne te se tužbenim zahtjevom traži da se to utvrdi i da se tuženici naloži da tužiteljici vrati one iznose koje joj je platila po osnovi takvih naknada, u visini od 3.733,65 eura, s kamatama i s troškovima postupka.

2. Tijekom postupka, u sadržaju podneska koji je sudu dostavila 04. travnja 2024., tužiteljica je tužbeni zahtjev izrazila u eurima i zatražila isplatu iznosa od 495,54 eura, s kamatama.

3. U odgovoru na tužbu osporena je osnovanost tražbine tužiteljice, uz isticanje prigovora zastare te uz ukazivanje na to da ugovorne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita nisu uzrokovale značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

4. Iako je tuženica isprva osporila i visinu utužene novčane tražbine, na prvom pripremnom ročištu, održanom 09. srpnja 2026., istaknula je da visinu tužbenog zahtjeva ne osporava.

5. Ujedno je na istom pripremnom ročištu tuženica prigovorila vrijednosti predmeta spora, ističući da je tužiteljica u tužbi previsoko naznačila vrijednost predmeta spora te da je vrijednost predmeta spora trebala biti naznačena u iznosu od 495,54 eura.

6. U kontekstu potonjeg prigovora tuženice potrebno je naglasiti da, u prilici u kojoj se tužbeni zahtjev odnosi na novčanu svotu, niti ne dolaze u primjenu pravila iz odredbe čl. 40. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25; u daljnjem tekstu: ZPP), prema kojima bi sud prvog stupnja uopće bio dužan provjeravati točnost naznačene vrijednosti predmeta spora. To zato jer vrijednost

predmeta spora predstavlja novčana svota iz kondemnatornog dijela tužbenog zahtjeva.

7. No, kako je, uz kondemnatorni zahtjev, tužiteljica u ovom sporu postavila i deklaratorni zahtjev, glede kojega je nedvojbeno moguće istaknuti prigovor u odnosu na vrijednost predmeta spora, tako je, po prigovoru tuženice, sud prvog stupnja provjerio točnost naznačene vrijednosti predmeta spora i, u smislu pravila iz odredbe čl. 40. st. 3. ZPP-a, na pripremnom ročištu, koje je održano 09. srpnja 2026., vrijednost predmeta spora utvrdio u visini u kojoj ga je tužiteljica naznačila u kondemnatornom dijelu zahtjeva.

8. O tome je prvostupanjski sud donio i odgovarajuće procesno rješenje, sadržano u raspravnom zapisniku s pripremnog ročišta od 09. srpnja 2026. (list 150./2. sudskog spisa).

9. Iako nije krucijalno, nije nevažno navesti da je odluka suda prvog stupnja o vrijednosti predmeta spora u potpunosti u skladu s recentnom sudskom praksom (zaključak br. 9. sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, održanog 23. travnja 2026.; poslovni broj Su IV-100/2026-3, od 02. lipnja 2026.).

10. U dokaznom postupku sud je pročitao isprave priložene spisu.

11. Također, proveden je dokaz saslušanjem tužiteljice u svojstvu stranke.

12. Tužiteljica je isprva predlagala provođenje dokaza saslušanjem svjedoka Nenada Čudine i svjedokinje Marije Šimović, ali je od ovih dokaza personalne naravi izrijekom odustala na pripremnom ročištu od 09. srpnja 2026. (list 150. sudskog spisa).

13. Uz izvedene dokaze i one od čijeg je izvođenja tužiteljica odustala, niti jedna od stranaka nije predlagala provođenje daljnjih dokaza do onog stadija parnice do kojega je to bila u mogućnosti učiniti na temelju načela iz odredaba čl. 299. st. 1. i 2. ZPP-a, u svezi s regulacijom iz odredbe čl. 292. st. 7. ZPP-a. Pritom je nužno istaknuti da je u konkretnoj parnici prethodni postupak zaključen na (prvom) pripremnom ročištu od 09. srpnja 2026. O tome je sud prvog stupnja donio i odgovarajuće procesno rješenje (list 150./2. sudskog spisa).

14. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, u skladu s odredbom čl. 8. ZPP-a, ovaj sud smatra tužbeni zahtjev osnovanim.

15. Među strankama nije sporno da su 04. siječnja 2006. sklopile Ugovor o kreditu, na temelju kojega je tuženica tužiteljici stavila na raspolaganje protuvrijednost iznosa od 16.000,00 CHF, s tim da je prilikom isplate kredita, do koje je došlo 09. siječnja 2006., tuženica tužiteljici naplatila naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, a prilikom prijevremene otplate kredita, koja je uslijedila 26. kolovoza 2010., naknadu za prijevremenu otplatu kredita. Također, nije sporna niti visina takvih naknada, točnije činjenica da je naknada za obradu kreditnog zahtjeva tužiteljici

naplaćena u iznosu od 2.259,45 HRK/299,88 eura, a naknada za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 1.474,20 HRK/195,66 eura.

16. Međutim, sporne su sljedeće okolnosti:

- jesu li ništetne odredbe t. 5. i t. 11. Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006. o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita

- pripada li tužiteljici pravo na vraćanje (isplatu) onih iznosa koji je tuženici platila po osnovi naknade za obradu kreditnog zahtjeva i po osnovi naknade za prijevremenu otplatu kredita te

- je li u odnosu na (novčano) potraživanje tužiteljice nastupila zastara.

17. Po mišljenju suda prvog stupnja, opisana sporna pitanja isključivo su pravne naravi, ali se prilikom njihova razrješenja sud rukovodio činjenicama utvrđenima provedenim dokaznim postupkom, smatrajući da dokazi materijalno-pravne prirode (isprave) i dokaz personalnog karaktera (iskaz tužiteljice) predstavljaju valjanu podlogu za presuđivanje.

18. Naime, isprave podnesene sudu tijekom predmetne parnice u međusobnom su skladu pa djeluju uvjerljivo, dok je iskaz tužiteljice dosljedan, logičan i životan.

19. Iz povijesnog dijela tužbe, kao i iz svih očitovanja tužiteljice iz cjelokupnog postupka, jasno je i nedvosmisleno razvidno da je osnova na kojoj počiva postavljeni tužbeni zahtjev radi isplate, u biti, ništetnost ugovornih odredaba Ugovora o kreditu o naknadi za obradu kredita i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita pa se, stoga, da bi uopće došao do ispravnog odgovora na pitanje vezano uz osnovanost zahtjeva radi isplate, sud nužno morao baviti i pitanjem koje se tiče ništetnosti odredaba konkretnog Ugovora o kreditu o naknadi za korištenje kredita i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita.

20. Kod takvog stanja stvari, prije svega, valja ukazati na to da pravni odnos tužiteljice i tuženice treba sagledati u okviru odredaba Zakona o zaštiti potrošača od 10. lipnja 2003. godine (Narodne novine broj 96/03; u daljnjem tekstu: ZPP).

21. Pravni odnos stranaka konkretnog spora nastao je u momentu sklapanja Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006., dakle u doba kada je na snazi bio ZPP, pa to, posljedično, znači da taj pravni odnos tangiraju upravo odredbe ZPP-a. To je u skladu s pravilom o vremenskom važenju zakona (locus regit actum).

22. Također, treba navesti da se odredbe Zakona o obveznim odnosima od 17. ožujka 2005. godine (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23; u daljnjem tekstu: ZO) na pravni odnos tužiteljice i tuženice primjenjuju pozivom na njegovu odredbu čl. 1163. st. 1. ZO-a.

23. Po njegovoj odredbi čl. 1165., ZO je, naime, na snagu stupio 01. siječnja 2006., dakle prije sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006. pa to znači da se na pitanje valjanosti tog Ugovora i isplate po pravilima o restituciji

primjenjuju odredbe onog propisa koji je bio na snazi u doba kada je taj pravni posao sklopljen, dakle odredbe ZOO-a.

24. Odredbama čl. 81. st. 1., 2. i 4. ZZP-a propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s tim da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, a trgovac koji tvrdi da se o pojedinoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

25. Uzimajući u obzir da tuženica niti s najnižim stupnjem vjerojatnosti nije dokazala da se o odredbama Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006., kojima su predviđene naknada za obradu kredita i naknada za prijevremenu otplatu kredita, pojedinačno pregovaralo, unatoč tome što je, u skladu s načelom stranačke istine, proklamiranim u odredbama čl. 7. st. 1. i čl. 219. st. 1. ZPP-a te u odredbi čl. 81. st. 4. ZZP-a, upravo za tuženicu bio pridržan teret dokaza u tom pravcu, zaključak je suda prvog stupnja da su odredbe t. 5. i t. 11. Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006. ništetne te da na temelju upravo te i takve pravne osnove tužiteljici pripada pravo potraživati od tuženice isplatu, i to po pravilima o restituciji koja su sadržana u odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a.

26. Odredbom čl. 3. ZOO-a predviđeno je da su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni, dok iz odredbe čl. 4. ZOO-a slijedi da su u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja.

27. Stajalište je ovog suda prvog stupnja da ugovaranje uvjeta u kojima je tuženica za sebe prisposobila mogućnost naplate naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita, na temelju ugovornih odredaba o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, ne odgovara načelima obveznog prava koja slijede iz citiranih odredaba ZOO-a.

28. Naprotiv, uvrštavanjem u Ugovor o kreditu od 04. siječnja 2006. odredaba koje su joj omogućile naplatu naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita tuženica je iskoristila svoju poziciju „jače“ stranke ugovornice, a time je, pak, postupila potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja.

29. Zbog svega navedenog, sud prvog stupnja smatra da su odredbe t. 5. i t. 11. Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006. ništetne, i to zato jer predstavljaju nepoštene odredbe po prethodno spomenutim pravilima iz odredaba ZZP-a i iz odredaba ZOO-a, te da je, posljedično, zahtjev tužiteljice za isplatu po osnovi ništetnosti ugovornih odredaba o naknadi za obradu kredita i za prijevremenu otplatu kredita pravno utemeljen.

30. Pritom se apostrofira da je pravna priroda zahtjeva za činidbu (radi isplate) utemeljena upravo na institutu restitucije iz odredbe čl. 323. st. 1. ZOO-a, što je važno za pitanje koje se tiče tijeka kamata.

31. Kada je neka ugovorna odredba nepoštena, tada je kao posljedica takve ugovorne odredbe predviđena ništetnost. To izrijeком slijedi iz odredbe čl. 87. st. 1. ZZP-a.

32. Odredbe t. 5. i t. 11. Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006., kojima su predviđene naknada za obradu kredita i naknada za prijevremenu otplatu kredita, predstavljaju nepoštene odredbe jer tuženica niti s najnižim stupnjem izvjesnosti nije dokazala da se o tim ugovornim odredbama pojedinačno pregovaralo (čl. 81. st. 1., 2. i 4. ZZP-a). Takve su nepoštene ugovorne odredbe, stoga, ništetne (čl. 87. st. 1. ZZP-a).

33. Isto tako, kada je neka odredba ugovora protivna prisilnim propisima, po odredbi čl. 322. st. 1. ZOO-a, takva je ugovorna odredba ništetna.

34. Odredbe t. 5. i t. 11. Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006. protivne su odredbama čl. 3. i čl. 4. ZOO-a. Zato su i s tog aspekta (s aspekta ZOO-a) citirane ugovorne odredbe ništetne (čl. 322. st. 1. ZOO-a).

35. Uz sve netom pojašnjeno, nije na odmet ukazati na još jednu okolnost koju sud prvog stupnja nalazi bitnom za odlučivanje o sadržaju istaknutog tužbenog zahtjeva.

36. Tuženica je notorno banka, dakle, u smislu odredbe čl. 2. st. 1. Zakona o bankama (Narodne novine broj 84/02 i 141/06; u daljnjem tekstu: ZB), financijska institucija, i to, k tome, takva koja kao jednu od svojih osnovnih usluga pruža upravo uslugu odobravanja kredita (čl. 3. ZB).

37. To, drugim riječima napisano, znači da za one usluge koje obavlja kao svoje osnovne usluge banka niti smije niti može naplaćivati bilo kakve naknade.

38. Da bi, naime, obavljala bankovne usluge, pa i one vezane uz odobravanje kredita i uz prijevremenu otplatu kredita, banka mora imati zaposlene osobe, a one za svoj rad, nedvojbeno, primaju plaću. Zato ovaj sud prvog stupnja ne može niti zamisliti situaciju u kojoj bi za banku, koja kao svoju osnovnu djelatnost obavlja poslove vezane uz odobravanje kredita i/ili uz prijevremenu otplatu kredita, uopće nastali kakvi troškovi za koje bi imala pravo na teret korisnika kredita naplatiti bilo kakvu naknadu.

39. U konkretnom slučaju naknade koje je tuženica naplatila tužiteljici nisu čak bile niti neznatne jer se radilo o iznosu od 299,88 eura po osnovi naknade za obradu kredita i o iznosu od 195,66 eura po osnovi naknade za prijevremenu otplatu kredita. Kada se, pritom, cijeni da je tužiteljici kredit odobren u iznosu od 16.000,00 CHF, a da su joj spomenute naknade naplaćene u navedenim iznosima, pri čemu visina tih naknada nije niti bila sporna između stranaka konkretnog postupka, tada je osnovano spoznati da je takvo postupanje tužene banke ne samo protivno odredbama ZOO-a i ZZP-a, koje je prvostupanjski sud citirao u prethodnom dijelu obrazloženja presude,

nego i da je protivno samom smislu bankovnog poslovanja, konkretno odredbama čl. 2. st. 1. i čl. 3. ZB-a.

40. Zato se i po toj osnovi tužbeni zahtjev ukazuje pravno utemeljenim.

41. Stoga je odlučeno kao u t. I. i u t. II. izreke presude.

42. Visinu istaknutog kondemnacijskog dijela tužbenog zahtjeva tuženica nije osporavala (navodi tuženice s pripremnog ročišta, održanog 09. srpnja 2026.; list 150. sudskog spisa), no u tom kontekstu treba istaknuti da je okolnosti vezane uz visinu tražbine tužiteljica u ovom sporu dokazala izvan svake razumne dvojbe, i to ispravama koje je podastrla sudu već prilikom podnošenja tužbe.

43. Tuženica se tijekom spora pozivala na prestanak prava tužiteljice da od nje zahtijeva ispunjenje obveze (na zastaru), no ovaj sud prvog stupnja takvo njezino motrište ne može prihvatiti iz više razloga.

44. U prethodnom dijelu obrazloženja ove presude već je navedeno da je predmetom odlučivanja u konkretnom sporu bio zahtjev tužiteljice radi utvrđenja ništetnosti ugovornih odredaba o naknadi za korištenje kredita i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita iz Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006., a, uz to, i zahtjev radi isplate onog iznosa koji je tužiteljica tuženici platila upravo zbog posljedica takve ništetnosti.

45. Kada se krene od toga da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, kako to izrijekom slijedi iz odredbe čl. 328. ZOO-a, tada je jedini mogući i pravno prihvatljiv zaključak onaj prema kojemu se ne gasi niti pravo koje za stranku sudionicu ništetnog pravnog posla proizlazi iz posljedica ništetnosti, a koje je proklamirano u odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a.

46. Cijeneći, naime, da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi (čl. 328. ZOO-a), a da je pravo na restituciju posljedica ništetnosti (čl. 323. st. 1. ZOO-a), po čvrstom i nepokolebljivom pravnom razmišljanju ovog suda prvog stupnja, to znači da se ne gasi niti pravo na pozivanje na posljedice ništetnosti po odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a, a time i da je isticanje prigovora zastare, zapravo, iluzorno i materijalnopravno neodrživo u parnici u kojoj, uz zahtjev za utvrđenje ništetnosti pojedinih dijelova pravnog posla, aktivno legitimirana strana ističe i zahtjev za isplatu koji temelji na posljedicama te i takve ništetnosti.

47. Zbog toga sud prvog stupnja nalazi da kod traženja isplate po pravilima o restituciji (vraćanja onoga što je primljeno na temelju ništetnog pravnog posla ili njegova dijela) ne može niti biti govora o bilo kakvom nastupanju zastare, ali niti općenito o zastari kao institutu koji bi na bilo koji razuman i opravdan način bilo moguće dovesti u vezu s ništetošću.

48. Ako se ne gasi pravo na isticanje ništetnosti (čl. 328. ZOO-a) i ako je restitucija posljedica ništetnosti (čl. 323. st. 1. ZOO-a), onda je, na osnovi ove dvije premise iz logičkog silogizma, jedini ispravan zaključak (conclusio) onaj prema kojemu kod odlučivanja o ništetnosti i o restituciji nema mjesta niti primjeni instituta zastare.

49. Stoga je prigovor zastare, koji je tuženica istaknula još u odgovoru na tužbu, ocijenjen pravno neprihvatljivim.

50. Uostalom, čak i kada bi se kod odlučivanja o prigovoru zastare prihvatilo recentno stajalište sudske prakse, zastupljeno u pravnom shvaćanju s prve sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, održane 30. siječnja 2020. godine (prema zapisniku s te sjednice, poslovnog broja Su-IV-47/2020-2, objavljenom na službenim stranicama Vrhovnog suda Republike Hrvatske), prema kojemu zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, niti tada ne bi moglo biti govora o nastupanju zastare u konkretnom sporu.

51. Ništetnost ugovornih odredaba o naknadama za obradu zahtjeva i za prijevremenu otplatu kredita iz Ugovora o kreditu koji je 04. siječnja 2006. sklopljen između tužiteljice i tuženice utvrđuje se tek ovom presudom pa, uz primjenu navedenog pravnog shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, to znači da bi zastara počela teći tek onda kada odluka o prihvaćanju zahtjeva tužiteljice za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredaba o naknadi za obradu zahtjeva i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita stekne svojstvo pravomoćnosti. Kako tome nije tako (jer se o zahtjevu tužiteljice, upravljenom na ništetnost navedenih odredaba Ugovora, donosi tek prvostupanjska presuda, koja će svojstvo pravomoćnosti steći ili u žalbenom postupku, donošenjem drugostupanjske odluke, ili protekom roka za žalbu unutar kojega niti jedna od stranaka spora ne bude iskoristila mogućnost podnošenja pravnog lijeka), tako se, i uz prihvaćanje opisanog shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prigovor zastare, istaknut po tuženici u odgovoru na tužbu, ukazuje pravno neutemeljenim.

52. U prethodnom dijelu obrazloženja konkretne presude već je pisano, a sada to treba i ponoviti, da se odluka o obvezi tuženice da tužiteljici isplati novčane iznose koji su joj dosuđeni ovom presudom temelji na odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a (a ne na institutu stjecanja bez osnove, na koji se tuženica poziva u odgovoru na tužbu, s tim da se naglašava da sud nije vezan pravnom osnovom; čl. 186. st. 3. ZPP-a).

53. U slučaju ništetnosti ugovora ili neke ugovorne odredbe svaka je strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora.

54. Budući da je na temelju ništetnih ugovornih odredaba o naknadi za obradu zahtjeva i o naknadi za prijevremenu otplatu kredita iz Ugovora o kreditu od 04. siječnja 2006. tuženica od tužiteljice primila isplatu iznosa od 3.733,65 HRK, koji je odgovarajući iznosu od 495,54 eura, za tuženicu je, u vidu posljedica ništetnosti, predviđena obveza da tužiteljici vrati iznose koje je od nje primila po osnovi ništetnih ugovornih odredaba, i to s kamatama od dana kada joj je tužiteljica te isplate obavila.

55. Tužiteljica je kamate zahtijevala od prvog narednog dana u odnosu na dane na koje je tuženici obavila isplate naknade za korištenje kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita pa je, stoga, sud glede tijeka kamata donio odluku iz t. II. izreke presude jer bi, u suprotnom, postupio protivno odredbi čl. 2. st. 1. ZPP-a.

56. Da tužiteljici pravo na kamate, glede njihova tijeka, pripada (najmanje) baš onako kako je to i zahtijevala tužbenim zahtjevom, slijedi i iz vladajuće sudske prakse, nastale u primjeni odredbe obveznog prava kojom je regulirana posljedica ništavosti (VS, Rev-999/92, od 07. srpnja 1993. godine).

57. U svezi stope zakonskih zateznih kamata na iznos dosuđen u t. II. izreke presude, za naglasiti je da su do 31. prosinca 2007. godine na snazi bili Zakon o zateznim kamata (Narodne novine broj 28/96 i 58/04 – Vjerodostojno tumačenje članka 3. stavka 1. Zakona o zateznim kamata) i Uredba o visini stope zatezne kamate (Narodne novine broj 72/02 i 153/04), prema kojima je godišnja kamatna stopa iznosila 15% godišnje (od 01. srpnja 2002. godine do 31. prosinca 2007. godine), dok je 01. siječnja 2008. godine stupila na snagu odredba čl. 29. ZOO-a.

58. Stoga je sud respektirao ove okolnosti, s tim da je za period nakon 01. siječnja 2008. odluku o visini kamatne stope donio kako na temelju izvorne odredbe čl. 29. st. 2. ZOO-a, tako i prema izmjenama iste odredbe iz Zakona o izmjenama i dopunama ZOO-a od 17. srpnja 2015. godine (iz Narodnih novina broj 78/15), odnosno iz Zakona o izmjenama i dopunama ZOO-a od 03. listopada 2022. godine (iz Narodnih novina broj 114/22; u daljnjem tekstu: ZID ZOO/22) te iz Uredbe o izmjeni ZOO-a od 30. prosinca 2022. godine (iz Narodnih novina broj 156/22; u daljnjem tekstu: Uredba ZOO/22).

59. U sadržaj t. II. izreke presude sintagma iz odredbe čl. 29. st. 2. ZOO-a, prema ZID ZOO-u/22 i prema Uredbi ZOO/22, unijeta je zbog moguće promjene stope kamata nakon 01. siječnja 2027., i to kako na više, tako i na niže, a sve radi olakšavanja eventualnog ovršnog postupka u povodu ove presude.

60. Imajući u vidu da je u svakom pojedinom slučaju aktivno legitimirana strana u sporu dužna dokazati svoj status potrošača, sud će iznijeti svoj pravni stav i o ovoj okolnosti.

61. No, ne samo što je tužiteljica u ovom predmetu takvo svoje svojstvo bezrezervno dokazala kako dokazima materijalno-pravnog karaktera (ispravama), tako i dokazima personalno-pravne naravi (stranačkim iskazom), već i zato jer tuženica nije dokazala okolnosti vezane uz to da je tužiteljica Ugovor o kreditu od 04. siječnja 2006. sklopila u svrhe koje bi bile namijenjene njezinom zanimanju, njezinoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti (čl. 3. st. 1. t. 1. ZZP-a), odnosno nastupajući u okviru svog zanimanja ili svoje djelatnosti (čl. 3. st. 1. t. 2. ZZP-a), status potrošača na strani tužiteljice ovaj sud prvog stupnja nalazi nedvojbenim.

62. Zbog toga je sud tužiteljici tim prije mogao pružiti onu zaštitu koju je u predmetnoj parnici tražila kroz postavljene tužbene zahtjeve.

63. Odluka o naknadi troškova postupka iz točke III. dispozitiva presude temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a.

64. Tuženica je u cijelosti izgubila parnicu pa je dužna tužiteljici naknaditi sve troškove izazvane vođenjem postupka koji su, po odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a, bili potrebni za vođenje parnice.

65. Troškovi tužiteljice sastoje se od nagrade odvjetniku za sastavljanje tužbe, u iznosu od 100,00 eura, sukladno Tbr. 7. st. 1. Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika (iz Narodnih novina broj 138/23; u daljnjem tekstu: Tarifa/23), te za sastavljanje tri podneska, od kojih su oni od 21. prosinca 2022. i od 04. travnja 2024. bili obrazloženi pa nagrada za njihovo sastavljanje iznosi po 100,00 eura, sukladno Tbr. 8. st. 1. Tarife/23, dok je podnesak od 20. siječnja 2023. predstavljao tzv. ostali podnesak pa nagrada za njegovo sastavljanje iznosi 25,00 eura, sukladno Tbr. 8. st. 4. Tarife/23.

66. Tužiteljici je dosuđena i nagrada za zastupanje na dva ročišta, od 09. srpnja 2026. i od 11. rujna 2026., na kojima se raspravljalo o glavnoj stvari, odnosno izvodili su se dokazi pa nagrada za svako od njih iznosi po 100,00 eura, sukladno Tbr. 9. st. 1. Tarife/23.

67. Na naznačene radnje tužiteljici je priznat zatraženi trošak PDV-a, po stopi od 25%, u iznosu od 131,25 eura, sukladno Tbr. 46. Tarife/23, a dosuđen joj je i trošak sudskih pristojbi; za tužbu, u iznosu od 26,55 eura, te za presudu, u istom iznosu.

68. Nužno je navesti da se Tarifa/23 primjenjuje pozivom na njezin Tbr. 52. st. 3. jer sud o troškovima postupka odluku donosi u trenutku objave predmetne presude, točnije 29. rujna 2026., a to je, pak, nakon što je, u smislu dijela XIX. st. 1. Tarife/23, ta Tarifa stupila na snagu.

69. Na dosuđeni iznos troškova postupka tužiteljici su priznate zakonske zatezne kamate koje je zahtijevala od dana donošenja prvostupanjske presude. Na takvu sporednu tražbinu ona, naime, ima pravo jer se uporište za to nalazi kako u odredbi čl. 31. st. 3. Ovršnog zakona (Narodne novine broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2881/2014 i dr. od 01. lipnja 2016. godine, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24), tako i u odredbi čl. 151. st. 3. ZPP-a, koja je novelirana kroz čl. 27. ZID ZPP-a/22.

70. Troškove zastupanja na ročištu za objavu presude, u zatraženom iznosu od 50,00 eura, sud tužiteljici nije priznao jer takve troškove ne nalazi potrebnim za vođenje parnice u smislu pravila iz odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a. Stoga je u tom dijelu zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka odbijen i odlučeno je kao u t. IV. izreke presude.

71. Pri tome je, u kontekstu troškova zastupanja na ročištu za objavu presude, sud imao na umu Tbr. 9. t. 3. Tarife/23, međutim u prilici u kojoj se odredba Tarife/23, kao podzakonskog akta, te zakona (ZPP-a, i to čl. 155. st. 1. tog procesnog propisa) razlikuju i u kojoj stranci pravo na troškove postupka pripada samo onda kada se radi o troškovima koji su potrebni za vođenje parnice, sud je dužan primijeniti zakon (a ne podzakonski akt). Upravo zakon (ZPP), naime, kao lex specialis, određuje da se troškovi naknađuju samo onda kada su potrebni za vođenje parnice. Ponavlja se da sud prvog stupnja troškove zastupanja na ročištu za objavu presude ne nalazi utemeljenim na takvom pravilu.

72. Isto tako, tužiteljici nije priznat trošak sastavljanja podneska od 20. prosinca 2025. jer taj podnesak predstavlja požurnicu sudu za postupanje pa niti on nije bio potreban za vođenje parnice u kontekstu utanačenja iz odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a.

73. Budući da je tuženica u cijelosti izgubila ovu parnicu, zaključivanjem o suprotnom pravilu iz odrede čl. 154. st. 1. ZPP-a (argumentum a contrario), ne pripada joj niti pravo na naknadu troškova postupka na teret tužiteljice, pa tako niti u zatraženom iznosu od 1.250,00 eura.

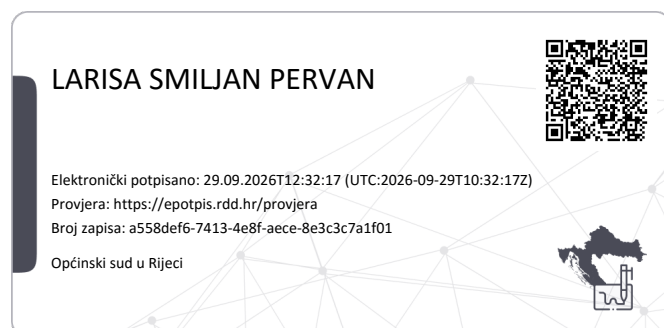
74. Zbog toga je o zahtjevu tuženice za naknadu troškova postupka odlučeno kao u t. V. dispozitiva presude.

75. Kod donošenja odluke o troškovima postupka sud je cijenio vrijednost predmeta spora koju je utvrdio na pripremnom ročištu od 09. srpnja 2026. Razloge za to iznio je u prethodnom dijelu obrazloženja ove presude.

U Rijeci 29. rujna 2026.

S u t k i n j a

Larisa Smiljan Pervan

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv presude, donesene u prvom stupnju, stranke mogu podnijeti žalbu, u roku od petnaest (15) dana od dana dostave prijepisa presude (čl. 348. st. 1. ZPP-a).

Žalba se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu, u dovoljnom broju primjeraka za sud i za protivnu stranku (čl. 357. ZPP-a).

Pravovremeno podnesena žalba sprečava da presuda postane pravomoćna u dijelu koji se pobija žalbom (čl. 348. st. 2. ZPP-a).

O žalbi protiv presude odlučuje drugostupanjski sud (čl. 348. st. 3. ZPP- a).

RJ.

- presuda nepravomoćna
- vidi upisnik "P"
- kal. do pravomoćnosti

DNA:

- pun. tužiteljice
- pun. tuženice

na način određen u zapisniku o objavi presude

PRISTOJBE:

- za naplatu pristojbe nadležan je ovlašteni službenik u sudu, određen godišnjim rasporedom poslova, u skladu s odredbom čl. 28. st. 6. Zakona o sudskim pristojbama od 27. prosinca 2018. godine (Narodne novine broj 118/18 i 51/23)

U Rijeci 29. rujna 2026.

S u t k i n j a

Broj zapisa: **9-3088d-d922a**

Kontrolni broj: **0f180-5e9f5-e4f97**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.